

De mi az igazság?

Alkalom: vasárnap de.

Dátum: 2022.11.20.

Ige: Jn 16,12-13 ¹²Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elvieselni; ¹³amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek.
Mt 5,6 ⁶Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.

1. Kedves Testvéreim a Krisztus Jézusban!

Egyszer egy tanító a közmondásokról tanított az iskolában. Kiderült, hogy a diákok ismernek néhány közmondást. Ezért azt a feladatot adta nekik, hogy ő megadja a közmondás első felét, és a diákoknak be kell fejezni a közmondásokat, hogyan is szólnak valójában.

Amikor a dolgozatot összeszedte a tanár, maga is meglepődött azon, ki hogyan fejezte be a közmondásokat. Ezekből szeretnék idézni néhányat, melyeket mi is ismerhetünk. Arra szeretném kérni a testvéreket, hogy próbálják befejezni a megkezdett mondatot:

Lassan járj... nehogy elgáncsoljanak! (tovább érsz)

Addig üsd... a bogarat, amíg közel van! (a vasat, amíg meleg)

A legsötétebb mindig... az óraátállítás előtt van. (a hajnal előtt az éjszaka)

Odaviheted a lovat a vízhez, de... hogyan? (de nem kényszerítheted, hogy igyon)

Ne harapj bele abba a kézbe, amelyik... koszosnak néz ki! (amelyik enni ad)

Kinek a pap, kinek... a papagáj. (kinek a papné)

Aki kutyával fekszik... bűdös lesz. (bolhával kel)

Nem zörög a haraszt,... ha felgyújtják (ha a szél nem fújja)

Amit ma megtehetsz,... az nagyon kevés. (ne halaszd holnapra)

Addig nyújtózkodj, ameddig... el nem éred a sütit! (ameddig a takaród ér)

A jó pap... röviden prédikál (holtig tanul)

2. Szóval – kedves Testvérek – az az érdekes, hogy az emberek szeretik megváltoztatni a közmondásokat. Általában azért, mert nekik valamiért úgy jobban tetszik, mint ahogy az eredetileg volt. Ezek a közmondások, amikor megváltoztatják őket, akkor elveszítik eredeti jelentésüket, mely mindig egy nagyon fontos igazságot mondott ki. Talán így humorosabbak lettek, de a lényegüktől, az igazság-tartalmuktól fosztják meg őket.

A ma napon folytatjuk tovább az októberben megkezdett igehirdetési sorozatunkat a Boldogmondásokról. Jézus első három boldogmondása ezek voltak:

1. ³**Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.**

2. ⁴**Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.**

3. ⁵**Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.**

Ma pedig a 4. boldogmondást igyekszünk körüljárni: **⁶Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.**

Tehát, azt gondolom, hogy általános tapasztalat az, hogy az emberek szeretik megváltoztatni a közmondásokat, mert úgy jobban tetszik nekik, vagy mert viccesebben hangzik.

És ez a fajta hozzáállás általában is gyökeret vert az emberekben: vagyis igyekszünk mindent a saját kedvünk és elképzelésünk szerint formálni, átalakítani, átfogalmazni, megreformálni, csak ne legyen úgy, ahogy azt eredetileg megfogalmazták, leírták vagy kimondták.

Ez a jelenség már régen megfigyelhető a klasszikus mesék feldolgozásában is. Amikor a nagy rajzfilmstúdiók feldolgozzák a klasszikus meséket, akkor egyúttal át is alakítják, hogy eladhatóbb, hogy érdekesebb legyen. Az utóbbi években pedig újból történik egy tudatos átalakítás csupán azért, hogy a haladó szellemű ideológiáknak is megfeleljenek.

És ez a fajta attitűd már tetten érhető a keresztyén embereknél is, amikor az evangéliumot, Jézus szavait, a Biblia kijelentéseit úgy alakítják át, hogy az megfeleljen a saját vallásosságuknak, vágyaiknak. Ebből következnek ilyen gondolatok, hogy...

- ...senki sem mehet az Atyához, csak akkor, ha megfelelő gyülekezetbe jár.
- ...senki sem mehet az Atyához, csak akkor, ha jó életet él.
- ...senki sem mehet az Atyához, csak akkor, ha adakozik a szegényeknek

De hogyan is olvassuk a Bibliában? Hogyan mondta pontosan Jézus? **Jn 14,6** **„Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.**

Valóban, kényelmesebb lenne egyszerűen jó életet élni, és elhinni, hogy ez elég az üdvösséghez, de Jézus nagyon leszűkíti a lehetőséget: csak rajta keresztül juthatunk el az Atya Istenhez. Csak úgy, ha Őt követjük, ha benne hiszünk, ha az Ő igazságát valljuk igazságnak, ha Őt tartjuk életnek, ha Őt tartjuk Megváltónak és Üdvözítőnek, akkor mehetünk az Atyához, akkor van üdvösségünk.

Hasonlóan nagyon távol van a 21. századi embertől Jézusnak az a parancsa, hogy „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” (Mt 16,24) „Önmagunk megtagadása” – már ez is megbotránkoztató a mai ember számára. Miért kellene önmagamat megtagadni? Miért kellene bármiről is lemondani, hiszen nekem ezek mind járnak, ezeket megérdemlem, ezek nekem jók!

3. Egyébként egyáltalán nem új jelenség ez. Már a bibliai korban is szép számmal volt arra példa, hogy az emberek a saját kényelmük és elképzelésük szerint formálták Isten kijelentéseit, de mindenképpen úgy, ahogy az számukra jobb volt. Ez olvassuk a Jn 8,31-32-ben:

³¹Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhöz, akik hittek benne: Ha ti megtartjátok az én igémet, valóban tanítványaim vagytok; ³²megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket. ³³Ők ezt kérdezték tőle: Ábrahám utódai vagyunk, és soha nem voltunk szolgái senkinek. Hogyan mondhatod hát: Szabadok lesztek? ³⁴Jézus így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája. ³⁵A szolga pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre. ³⁶Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.

Jézus kortársai meg voltak győződve saját jóságukról, saját igazságukról. Azt hitték, hogy ők annyira jók, hogy Isten nekik, de csak nekik üdvösséget fog adni. És ebből a felsőbbrendű magasságból szemléltek a pogányokat, különösen is a rómaiakat, akiknek az elnyomásától szenvedtek. Mintha azt mondták volna, hogy „ti, rómaiak erősek és hatalmasok vagytok, de Isten mégiscsak bennünket szeret, és nekünk ad üdvösséget”.

Jézus azonban szembesíti őket az igazsággal: nem vagytok sem szabadok, sem büntelenek. Ezért Isten előtt ugyanúgy megváltásra és bűnbocsánatra szorultok, mint a pogányok, vagy akár a gyűlölt rómaiak.

Ebből a párbeszédből még valami nagyon fontosat megtudunk: az emberek nem szeretik, ha szembesítik őket az igazsággal, ha az igazság tükrét eléjük tartják, mert az emberek – **tehát mi is – önmagunkat mindig szeretjük jobbnak tartani a másik embernél, és szeretjük önmagunkat elég jónak tartani ahhoz, hogy Isten velünk jól bánjon.**

Bármennyire is azt mondja valaki, hogy ő szívesen veszi a kritikákat, ez szinte mindig úgy igaz, hogy szívesen veszi a kritikákat, ha azok a kritikák vele szemben jót fogalmaznak meg, és még véletlenül sem marasztalják el.

Tegnap olvastam egy verset. Szabó Lőrinc: Gyengeség című versét. Hadd idézzem a költő gondolatait!

*Csak egy kicsit voltam becsületes,
csak egy kicsit nem bántam, hogy mi lesz,
csak egy kicsit próbáltam igazi
szeretettel szólni, segíteni,
csak épp elkezdtem, s máris visszavág
s ellenem fordul a legjobb barát.*

*Csak épp elkezdtem... Gondoltam: ez az
ember erős, az egyetlen igaz,
ez az egyetlen, aki keresi
és elbírja és hasznát is veszi,*

*hasznát annak, amit mindenki tud
s amit elrejt előle a hazug.*

*Arra gondoltam, hogy hogy szeretem,
hogy megtisztítom, megkétszerezem
az erejét s még szebb lesz, még nagyobb,
s arra, hogy ő maga kért, bíztatott,
ő akarta... És szólni kezdtem... És
egyszerre kiderült a tévedés:*

*kiderült, hogy itt is hazudni kell,
hogy az igazat ő se bírja el,
és hogy az elszánt hízelgő, aki
a háta mögött csak kineveti,
az nemes neki, az bölcs, az barát,
én meg irigy vagyok, vagy még kutyább,*

*még gonoszabb... Mi lelt? - förmed reám,
az árulóra, s látom, az agyán
hogy ömlik el a fájó, megriadt,
tiltakozó s gyanakvó indulat:
- Mi lelt? Már te is?... - és szavain át
szinte robban a sértett hiúság.*

*Borzadva nézek a szemébe, és
mosolygok és dadogok: - Tévedés,
félreértettél... És már hazudok,
hazudok neki, csűrök-csavarok:
mentek valamit, őt és magamat
és szégyenkezem mindkettőnk miatt.*

Azt hiszem mindnyájan ismerjük jól a költő érzését, amikor azt gondoltuk, hogy vele, a barátunkkal, a rokonunkkal, legalább vele őszintén beszélgethetünk, de hamar kiderült, hogy nem. Ő sem éhezi, és nem szomjazza az igazságot, ha az az igazság vele kapcsolatos.

4. Azt hiszem elég sokan ismerik az a fogalmat, hogy „lájkol valamit”. Ezt azt jelenti, hogy kifejezi a tetszését valamiről. A közösségi médiában van ez a lehetőség, hogy egy bejegyzésről, egy gondolatról, egy képről sokféle módon kifejezhetjük azt, hogy tetszik nekünk. Erre általában kis figurák, kis képek adnak lehetőséget.

Azonban, ha valami nem tetszik, akkor arra nincsen lefelé mutató hüvelykujj. Egyszerűen nem ad lehetőséget a közösségi média, vagy csak nagyon korlátozottan, hogy elmondjuk, ha valamivel nem értünk egyet.

Persze, meg lehetne ezt fogalmazni szavakkal is, gondolatokkal is, de ezt legtöbbször nem teszik meg az emberek. Amikor pedig mégis megteszik, és mégis elmondják, hogy szerintük más az igazság, akkor azt otrombán, gorombán, a másik embert megalázva teszik sokan. Ebből pedig inkább kimarad a jóézésű ember.

5. Jézus Krisztus a Hegyi Beszédben arra tanítja a tanítványait a 4. Boldogmondásban, hogy **„Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.”**

Számomra Jézusnak ez a mondata legalább két, de inkább több dolgot is jelent.

- I. Az első, hogy ezek szerint – ha kevesen is – de egészen biztosan vannak, akik ki vannak éhezve és mint a sivatagi vándor, olyan szomjasak az igazságra. Őket nem lehet megetetni szépen hangzó, kegyesnek mondott, ám a valóságban mégiscsak hazugságokkal. Mert ők egyszerűen nem fogadnak el mást, csak az igazságot.

- II. A második üzenete Jézus negyedik boldogmondásának, hogy ezek azok, akik nem elégszenek meg szép szavakkal és vidámságot mutató vagy éppen hazudó lájkokkal, azok boldogok. Ők boldogok.
- III. A harmadik üzenete ennek a boldogmondásnak, hogy azok, akik sosem kapnak őszinte és igaz szavakat, azok az emberek nem szabadulnak fel a teljes boldogságra. Hogy miért nem? Egyszerűen azért nem tudnak teljesen boldogok lenni, mert ott lesz mindig a félelem a szívükben az igazságtól. Szüntelenül attól rettegnek, hogy egyszer mégiscsak szembesülni fognak, mert valaki vagy valami szembesíteni fogja őket a tagadhatatlan igazsággal, és ez az igazság bizony nagyon fájdalmas lesz.
- IV. A 4. üzenete Jézus boldogmondásának, hogy azok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, azok nem éheznek és nem szomjaznak hiába, mert az igazság utáni vágyuk be lesz töltve. Eljutnak az igazság megismerésére. És az út az igazsággal való találkozásig már önmagában is boldogító.

6. Kedves Testvérek! Nagyon jó dolog az igazság, mert az igazság nemcsak boldoggá, hanem szabaddá is tesz. Szabaddá tesz attól, hogy önmagunkat jobbnak lássuk a valóságnál, és szabaddá tesz attól is az igazság, hogy a másik embert pedig rosszabbnak lássuk a valóságnál.

Hogyan lehetséges ez? Úgy, hogy az igazság az objektív, vagyis tőlünk, a mi elképzeléseinktől és véleményünktől független.

De „micsoda az igazság?” – kérdezte egykor Pilátus. (Jn 18,38) És egészen jó ez a kérdés. De igazán úgy jó feltenni ezt a kérdést: Kicsoda az igazság? Ugyanis a Szentírás arról tesz bizonyosságot, azt mondja el nekünk, hogy az igazság egy személy. Mégpedig maga az Igaz Isten Fia, Jézus Krisztus.

Ő az Igazság. Ezért aki éhezi és szomjazza az igazságot, azért boldog, mert valójában Jézus Krisztusra, a vele való közösségre, a benne gyökerező hitre, és a Tőle származó üdvösségre éhezik és szomjazik. És akik éheznek és szomjaznak az igazságra, boldogok, mert ők megelégtetnek, mert részük lesz az igazságban, mert betölti őket az isteni igazság. Akik Jézus Krisztusban hisznek, azoknak nem vétkeik súlyát és jogos büntetését, hanem Krisztus igazságát tulajdonítja a kegyelmes Isten. Ámen.

Loment Péter lelkipásztor

Áldás:

Jn 15,26 ²⁶Amikor eljön a Pártfogó, akit én küldök nektek az Atyától, az igazság Lelke, aki az Atyától származik, az tesz majd bizonyosságot én rólam;